

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на половина	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 27. Јан. 1891.

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претплату ваља слати унутрицом на општински
суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

Г. Спасо Хаци-Ристић није
ваше уредник Београдских оп-
штинских новина и Председ-
ништво општине, поверило је
потписаноме да их од сада у-
ређује.

УРОШ КУЗМАНОВИЋ.

ПОШТОВАНИМ ЧИТАОЦИМА

Променом уредника и ад-
министратора Београдских оп-
штинских новина јако се може
десити, да њој од поштованих
претплатника не добије ласт.
Зато молимо свакога, људи који
не добије лист, да нам то изволи
одмах јавити, јако би грешку
у администрацији одмах мо-
гли поправити.

Исто тако молимо наше прет-
платнике да извеле претплату
што пре обновити, пошто је ис-
теком прошле године свима
претплатницима и претплата
истекла, а власништво листа
решило, да се никоме лист на
вересију не шаље.

Нарочито молимо ону гос-
поду и општине из Србије, људи који
су нам за целу прошлу годину
дужни остали, да свој дуг што
пре измире.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
БЕОГРАДСКИХ ОПШТИНСКИХ НОВИНА

ОБЗНАНА

Законом о трошарини у вар. Београду
ослобођени су од плаћања трошаринске так-
се варошки фијакери при улазу у варош
кад су празни или кад су у њима па-
шажери. Но ако у њима има ствари које
подлеже плаћању трошарине, онда су фијакери
дужни, да те ствари при улазу у варош пријаве трошаринским органима и
трошарину плате.

Сем овог дознalo се, да многи фијаке-
ристи, за рачун свој или туђ, кришом уносе
у својим фијакерима ствари, подложне такси
трошаринској и пројуре поред канцеларије
трошаринске тако, да органи трошарински

нису у стању да изврше преглед и таксу
наплате.

Зато се овим свима фијакеристима строго
наређује: да од сада увек, при улазу у варош,
пред трошаринском канцеларијом стану,
те да чиновник трошарински преглед из-
врши; у противном ће се сваки казнити као
кријумчар, према закону о трошарини.

Од стране суда општине вар. Београда,
16. Јануара 1891. год. АБр. 86.

СТЕЧАЈ ЗА ЕЛЕКТРИЧНО ОСВЕТЉЕЊЕ БЕОГРАДА

Општина вароши Београда у Србији,
расписује овим стечај за осветљење варошких улица и то под овим условима:

1. Све варошке улице, којих укупна
дужина износи 62.000 метара имају се
осветлити искључиво електричном светлошћу
и то пламеним лампама (lampes à arc, Bo-
genlampen) и сијалицама (lampes à incan-
dercence, Glühlampen). Произвођење елек-
тричне струје да буде динамо-машинама а
моторна снага да је снага водене паре.

2. Од целокупне горе наведене дужине
улица, 7000 метара улица I. класе ваља
осветлити са 65 пламених електр. лампа.
Понуђачи ће у својим понудама навести
цене варошког осветљења, кад би се та ду-
жина од 7000 метара осветлила лампама
сијалицама рачунајући, да на ту дужину
250 сијалица неједнако размештених.

Осталих 55000 метара улица да се
осветли лампама сијалицама рачунајући на
целу дужину 1000 лампа (округло), распо-
ређених на 30, 40, 50 и 60 метара сред-
њег остојања.

Ради оријентације у распореду лампа
на плану су варошком уписане све уличне
лампе и свакоме ће се конкуренту тај план
на захтев послати.

3. Интензитет сваке пламене лампе, (ако
се оне буду употребиле за улице I. класе)
да буде од 1000 нормалних свећа; интен-
зитет лампа сијалица да буде свуда од 16
нормалних свећа.

Да би се избегао сваки неспоразум, нор-
мална се свећа одређује према карцело-
вој лампи (Lampe Carcel) која на сат из-
гори 42 грама пречишћеног зејтина од
репице (l' huile de colza éragée, Rapvel)
у стењаку од 3 сантиметра у пречнику. И

свећа која буде осам (8) пута слабија од
тако дефинисане карцелове лампе, сматраће-
се као „нормална свећа“.

4. Сваки ће понуђач навести, каквим се
динамо машинама (са једносмисленом или на-
изменичном струјом) жели служити за доби-
јање електричне струје а тако исто и који
систем машина жели употребити (Грамове,
Сименсове, Едисонове и т. д.). У исто време,
сваки ће понуђач навести и каквим се систе-
мом пламених лампа односно сијалица жели
служити за улично осветљење.

5. Дозвољава се да спроводници за струју
буду ваздушни свуда где је то технички
могуће. По себи се разуме да се концесионар
мора постарати за сигурност спроводника.

6. За осветљење државних, општинских
и приватних локала биће потребно 2500 до
3000 сијалица од по 8 и 16 нормалних
свећа. (Број пламених лампа не може се у
напред предвидети). Пошто са растењем
броја гих лампа опадају цене осветљења,
то ће понуђачи напоменути у својим пону-
дама који ће део прихода од те потрошње
уступити општини (види тач. 10.).

7. Концесија за електрично осветљење
трајаће 41 годину рачувано од дана кад
обе уговорне стране уговор потпишу. По
истеку тог рока, цела инсталација са свим
материјалом који се у експлоатацији буде
затекао, припада без икакве накнаде оп-
штини београдској. Понуђачи ће назначити,
по коју би цену уступили општини београд-
ској целу инсталацију после 16 година а по
коју после 26 година рачувано од дана
потписа уговора.

8. Интензитет уличног осветљења неће
бити лети целе ноћи. Све ће лампе горети
до 11 сати у вече. После тог доба, број
горућих лампа свешће се на половину. Оп-
штина се обвезује да свака лампа која светли
целе ноћи, гори 2500 сати годишње а свака
од оних лампа које светле до 11 сати у
вече, да гори 1500 сати. Како ће се и кад
ће се лампе у вече палити а кад из јутра
гасити према годишњим временима и месе-
чевим фазама, одредиће се нарочитом таб-
лицом по потпису уговора а у границама
горе поменутих бројева сати.

Сваки ће понуђач означити нарочите
цене, ако би се горе означеног трајања ос-
ветљења продужило или кад би се нов број
лампа завео.

9. Сваки ће понуђач бити дужан обvezati се уговором за сигурност и правилност експлоатације електричног осветљења. Оставља се сваком понуђачу да произвољно одреди систем сигурности као и начин гаранције, коју даје за правилност и сигурност експлоатације.

10. Понуђачи ће означити цену осветљења за државну, општинску и приватну потрошњу како за обе врсте лампа сијалица од 8 и 16 свећа) тако и за пламене лампе. У исто време папоменуће, како ће цена њихова опадати са растењем броја лампа као и са растењем трајања светлења тих лампа (види тач. 6).

11. Концесионар ће бити дужан имати електричне струје на расположењу у свако доба дана и ноћи и то не само за осветљење него и за сваку другу индустријску употребу.

12. Електрична централа паместиће се у околини места које је на плану означенено са О, (близу жељезничке станице). Начин као и систем гранања струје из централе понуђачи ће сами назначити.

13. Понуђачи ће у својим понудама навести, на који начин мисле спровести пламене лампе кроз улице I. класе а тако исто каквим ће се стубовима служити за намештање сијалица по осталим улицама. При томе ваља имати на уму да само у улицама I. класе превлађују двоспратне куће (партер и први спрат) и да су у остатим улицама куће већином од једног спрата (партер).]

14. Понуђачи ће навести на кој начин мисле осигурати количину електричне струје за минималну а како за максималну потрошњу.

15. Понуђачи ће у својим понудама поднети и план централе као и осталих зграда ако их буде било.

16. Рок пријве траје до 1/3 Априла 1891. год. Понуде на српском, француском или немачком језику ваља упутити:

„Општини вароши Београда“ са напоменом: „понуда за осветљење“.

За обавештења ако буду потребна, умољавају се Г.Г. понуђачи да се обрате Суду општине вар. Београда.

Од стране суда Општине вар. Београда 15. Јануара 1891. год. АБр. 2485/90

ИЗВЕШТАЈ

Са збора општинског држаног 17. Јан. 1891. год. ради бирања сталних бирачких квартовних одбора у вароши Београду за 1891. год.

Како се на првом збору, сазваном за 7. Јан. 1891. год. није могао извршити избор чланова и заменика сталних квартовних бирачких одбора у вароши Београду за 1891. год., због недовољног броја гласача, то је, по решењу суда Општине вароши Београда од 10. Јануара 1891. године АБр. 47., сазват други општински збор у истој цели, на коме су ова лица изабрата, и то:

У кварту варошком.

а) За чланове: Манојло Клидис трг., Младен Ф. Љубинковић трг., Коста Аврамовић сарад, Ђорђе Р. Одавић трг., Милан Миловановић адвокат, Јован Гагић терзија, Сава Константиновић трг., Илија Половина месар.

б) За заменике: Стеван Ловчевић професор, Сава Антоновић проф.

У кварту дорђолском.

а) За чланове: Никола Клки трговац Танасије Савић кројач, Јеврем Петровић терзија, Милан Миладиновић ковач, Лазар Радоњић јорганџија Спира Јаковљевић каферија, Петар Матић бакалин, Рафаило Јелишић трговац.

б) За заменике: Моша С. Демајо трговац, Христијан Поповић кројач.

У кварту теразиском.

а) За чланове: Коста Петровић бакалин, Милорад Ж. Тадић апотек., Петар Палић

прође му кроз цело тело; покуша да устане, али изнемогао и поражен, сруши се на углавље.

Дуго је тако лежао. Био га обузео неки лептарични сан.

Кад прену, угледа неколико љуљи у прном оделу; скоро сви беху млади, неки опасани белом кецељом. Један међу њима, најстарији по годинама, стаде нешто да говори, а речи болно одјекиваху у глави болесника. Неки су бележили нешто. Он није знао шта.

Овај који је говорио приближио се Бернару, ухвати га за руку и рече: „Атонија“ је престала. Очи су још тамне, али већ оживљавају.

Млади људи приближише се ка кревету.

Један од њих саже се над Бернарове груди, намести уво и стаде прислушкавати.

— Дисање није правилно, рече. Други стаде да броји било.

Бернар се осећао веома слаб, а и стидно се. Погледи упрти у њега задаваху му страх. Тада дуги испит био му је досадан. Покуша да проговори, и протена неколико речи. Желео је да га оставе самога, на мару.

У овом часу један од младих лекарских помоћника приближи му се и запита га за име, презиме, занимање и адресу његову.

бравар, Радован Миленковић столар, Милан Белчевић опанчар, Никола Димитријевић каф., Јеремија Прокић ћурчија, Мата Срећковић трговац.

б.) За заменике: Ђока Ж. Нешин трг., Илија Јаковљевић трг.

У кварту савамалском.

а) За чланове: Петар С. Спасић апотекар, Таса Дапчевић трг., Пера Павловић књиговезац, Лука Ђелевић трг, Јевта Најдановић месар, Михајло Д. Банковић шпедитер, Владислав Чортановић трг., Јоца Најмовић—Шандоровић трг

б) За заменике: Јеврем Главинић трг., Вуја Ранковић приват.

У кварту палилулском.

а) За чланове: Светозар Баторић каф., Мијајло М. Ђорђевић бакал., Милић Тодосијевић бакал., Коста Т. Ђорђевић баруција, Тодор Каменовић каф., Станоје Николић учитељ, Миленко Марковић каферија, Богосав Марјановић каф.

б) За заменике: Риста Крстић калдрмија, Мита Лазаревић каф.

У кварту врачарском.

а) За чланове: Коста Ђорђевић секретар привреде, Стеван Миљковић бакал., Стеван Јорговић фабрикант, Ђорђе Н. Петровић бакал., Васа Лазаревић каф., Настас Димић лебар, Јован Д. Јовановић учитељ, Алекса Миловановић бакал.

б) За заменике: Сава Вељановић хлебар, Владимира Губеревац кафец.

Од суда Општине вар. Београда 22. Јануара 1891. АРр. 176.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

II. ВАНРЕДНИ САСТАНАЦ

9. Јануара 1891. год.

Били: Председник г. Н. П. Памић, члан суда г. С. Карапешић, чланови одбора: г. г. Ђорђе С. Новаковић, М. Велизарић, Андра Ј. Одавић, Вављел Николић, К. Б. Михајловић, Дим. Најдановић, С. Аријел, Н. Р. Поповић,

Бернар одговори лудачким изразом... Те формалности озлојеђавале су га.

— Ја нећу овде да останем... Нека ме носе у мој стан. Не трпим болницу, рече главном лекару.

Лекар покуша да га умири. Уверава га је, да није могуће пренети га у том стању у ком се сад налази, јер и најмањи потрес био је убитачан.

Бернара обузе очајање и паде на кревет, морално уништен...

Праћен ћацима, доктор продужи преглед болесника.

Бернар чујаше око себе као неко зујање. Доктор је говорио тихим гласом. Млади људи који су га окружавали, прекидаху га питањем или каквом примедбом о сању појединог болесника. Они се удаљавају. Утренутку чуо ће очајни крик болесника једног, кога лекарова рука, пипајући, врећаше. Бернар спази да кревет који је био близу његовог, да је затворен белим завесама, и оне падају првећи уметничке боре.

(наставак се)

ПОДЖАСТАК

МАНСАРДА

ПРИПОВЕТКА

ЖИЛА КЛАРТИЈА

(наставак — 13)

Бернару није био јасан његов положај; он гледаше све то као кроз неку маглу. Отвори очи, па их поново затвори. Учини му се као да му нека оловна тешка рука притискује очне капке.... После неколико тренутака онет отвори очи и погледа околу себе. Та велика дворана, са двојним редовима нанизаних белих кревета, са глатким светлим подом, ули му неку чудновату зебњу.

— Болница....! оте му се из груди. — Болница!....

Инстинктивно хтеде да бега. Нека ладноћа

К. П. Михајловић, Риста Петровић, Љубомир Јовановић, Јован Ж. Ђурић, Б. Димитријевић, Филип Васиљевић, Милутин Ј. Марковић, Сима Д. Милићевић, В. Виторовић, Р. Драговић, Гаврило Бркић, Др. Марко Т. Леко, Мат. Јовановић, Коста Д. Главинић, Милан Капетановић.

I

По саслушању запшеника двеју последњих седница од 3. и 4. ов. мес. учињена је примедба на закључак Књ.Бр. 7 с тим, да став одлуке одпадне, па да закључак гласи:

„Изјављује мишљење, да је маса доброга стања, и да по томе суд има поступити по закону.“

II

Председништво подноси извештај главне пописне комисије, да је потребно одредити поред раније одобрених 3000 динара у седници од 3. пр. месаца (АБр. 2327/90) још 2000 динара, да би се поред осталих трошка могле исплатити награде ћацима, који су за попис били одређени с' наградом, што ће се накнадити од грађана, који су према закону били одређени, па се ипак одавали дужности.

По саслушању реферата главне комисије АБр. 56 решено: да одборска комисија од г. г. Н. Р. Поповића, Андре Одабића и Гавре Бркића изврши преглед обрачуна главне пописне комисије, па да поднесе мишљење одбору у првој седници, у којој ће се донети одлука о кредиту који се тражи, и о награди.

III.

Поводом протеста одборника г. Андре Одабића, што се одборник г. Ј. Симић није пријео дужности председника бирачког одбора у кварту варошком, на дан држаног збора општинског, 7. ов. месаца, и друго: што материјал није послат на време, него у 9 часова, као и што су тек тада дошли званичници општински, који су били одређени за писмоводне зборске послове, — председништво изјавило: да ће поступити по закону и идућој седници поднети извештај.

IV.

По саслушању молбе еснафа хлебарског (АБр. 57) и извештаја о ценама жита и брашна решено: да се цена лебу од 11. ов. месеца повиси на 23 дин. паре, а леб да се продаје за 20 дин. паре у тежини од 870 грама.

V.

Одборник г. Милан Капетановић, као члан комисије за подизање зграда за основне школе, реферише: да је комисија нашла да се на простору где је данашња црква Св. Александра Невског, може саградити зграда земајничке школе за државски крај и за Јадију, а црква да се извести на земљиште општинско, где је била „Сака чесма“ — које је одређено раније за оделиту школу државског краја (АБр. 1176 и ГБр. 78 од пр. године.)

Према реферату решено: да се до идуће седнице изјавите пристанак духовног суда на изменшење цркве, па онда донесе дефинитивну одлуку.

VI.

Продужено решавање буџета и одлучено: да у 1. првој партији расхода „плате вишег особља“ буду даљих пет позиција.*)

Овде је прекинуто даље решавање буџета с' тим, да се у идућој седници настави.

*) Буџет ће се одштампати засебно.

ОБЗНАНА

У недељу 27. тек. месеца у 11 сати пре подне имају се заклети сви резервни

официри који до сада заклетву положили и нису.

С тога се овим сви позивају да одређеног дана а у одређено време престану у парадном оделу, и собом понесу и писмену заклетву и ову својим печатом потврде.

Заклетва ће се извршити у Великој Касарни, где имају у одређено време престати и сви резервни официри који нису заклести.

Број 773. Из канцеларије VII (боградске) пуковске окружне команде, 23. Јануара 1891. године у Београду.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Седница. Сутра у понедељак 28. о. мес. биће седница одбора општинског, у којој ће се поред осталих ствари, претресати извештај комисије, којој је било поверио проучавање регулационог плана вароши Београда.

Буџет. У својој седници од 17. Јан. 91. год. одбор општински довршио је претрес буџета општинског за ову 1891. год. Кад га буде и надлежна државна власт одобрila биће у целини објављен у овим новинама а и засебно отштампан.

Водовод. Радови око новог водовода издана у дан све више напредују. Набавка затварача и хидраната већ је уступљена фирмама Боп-и Рајтер из Манхайма, која је најповољније услове за ову набавку поднела.

ИЗ СТРАНИХ ОПШТИНА.

Изложба. Ове године 15. Маја отвара се у Будим-Пешти изложба лончарских стакларских и камених производа као и сировина за ове производе. машина, справа и алати.

Биће даље изложена збирка разних израђених ствари ових врста, које се највише троше на Балканском полуострву, да би се произвођачи што боље упознали са разним укусом, начином паковања, условима построје и трговине и њиховим ценама на разним балканским пијацама.

На овој изложби излагаће се само оне ствари, које се производе у великој количини, те се у великим количинама могу извозити. Све друге, које служе више за украс или су прављене по поруџбини појединих, неће се примати јер така производња и нема велике практичне вредности.

На изложби ће се изложени предмети и продавати, па да би прођа тих ствари била што већа, изложбени одбор ће ту продају вршити без икакве награде а и улазак у изложбу биће бесплатан.

Електрично осветљење у Хановеру.

И општина хановеранска усвојила је електрично осветљење. У почетку 1890. год. одбор општине хановеранске одобрио је на име установљења овог осветљења 1.500.000 марака. Варош ће осветљавати у прво време 8000 лампа а удесиће се, да доцније, према потреби могу, светлести до 15000 лампа. Централа је већ у Новембру месецу пр. год. била готова.

Спштинске лицитације

На дан 31. Јануара тек. год држаће се при грађевинском одељењу Суда општине вар. Београда офертална лицитација за грађење коцкасте калдрме.

Оферти примаће се горњег дана до 6 сати после подне закључно а отвориће их од стране општинског одбора одређена комисија.

Доцније поднети оферти неће се узимати у призрење.

Коцкаста калдрма градиће се у следећим улицама и то:

1. У Узун Мирковој*, преко великог трга „Васиној“ до „Љубичине“ улице. Кауција 12000 динара.

2. У „Васиној“ од „Љубичине“ до позоришног трга, позоришни трг и у „Цариграцкој“ улици. Кауција 12000 динара.

3. У „Краљ Милановој“ улици. Кауција 15000 динара.

4. У деловима „Кнез Михајлове“ и „Крагујевачке“ улице. Кауција за део у „Кнез Михајлову“ улици 9000, а за део у Крагујевачкој улици 5500 динара.

5. У „Савској улици“. Кауција 7500 динара.

Лицитанти могу поднети своје оферте за који хоће део калдрме, а могу и за све изложене улице укупно.

Оферти морају бити снабдевени са прописном таксом, према закону о таксама.

Ближи услови, премери и предрачуни, плавни ситуациони и попречних профиле могу се видети при грађевинском одељењу Суда општине вар. Београда, сваког радног дана у време канцелариско.

Од стране Суда општине вар. Београда ГБр. 27, — 16. Јан. 1891. год. У Београду.

При грађевинском одељењу Суда општине вароши Београда, држаће се следеће јавне усмене лицитације и то:

1. На дан 7. Фебруара текуће год. од 2—5 сати после подне за набавку 4000 квадратних тротоарских плоча. Кауција 4000 динара.

2. На дан 8. Фебруара текуће године од 9—12 сати пре подне за откопавање земље преко велике пијаце, између „Ноћајске“ и „Војничке“ улице. Кауција 120 динара.

3. На дан 8. Фебруара текуће године од 2—5 сати после подне, за грађење калдрме преко велике пијаце, између „Ноћајске“ и „Војничке“ улице. Кауција 850 д.

